

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 16 kor. — fill.
Negyedévre . . . 4 . . . —

Helyben házhoz kordva:

Egész évre . . . 20 kor. — fill.
Negyedévre . . . 5 . . . —

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 24 kor. — fill.
Negyedévre . . . 6 . . . —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fill.

NAGYVÁRAD, január 23.

A döcögő parlament.

Sajátságos tünet, hogy a magyar képviselőháznak minduntalan nincsen dolga. Csak immel-ámmal tákolják össze az ülések napirendjét és mindig több a szünetes, mint a munkanap. Két napi pauza után tegnap rövid ülés volt és most péntekig ismét szünet.

Ha keressük ennek a lanyhaságnak, mondhatnók téllenségnek okát, csakhamar meg is találjuk. A kormány t. i. alig gondol egyébbel, minthogy az osztrák viszonyokkal lépést tartson és teljesen megelégedezik arról, hogy voltaképpen magyar kormány. Épen csak annyi gondja van a belügyekre, hogy vagy indemnyt vagy költségvetést tárgyalnak, mert ezek nélkül a legegyszerűbb parlamenti fogalmak mellett sem lehet kormányozni.

Tessék visszagondolni a legújabb kormány eddigi működési idejére is. Rögtön felötlik a legelfogulatlanabb bírálónak is, hogy Széll hivatalba lépése óta a magyar képviselőház az indemnytől eltekintve csupa osztrák dolgot tárgyal és valamennyit Ausztria javára intézte el.

Most a folyó évre adnak valami munkaprogrammfélét, a mely azt mondja, hogy legközelebb le kell tárgyalni a költségvetést, azután végleg kell elintézni a

kvótát, utána — ha a hadügyminiszter majd jónak látja — jön a közös hadsereg ujonczjutalékának felemelése és az osztrák vezérkar becsempészése a honvédségbe és májusban jönnek ismét a delegációk.

Ez a magyar kormány munkaprogramja! Hol maradnak belügyeink? Hol marad a magyar kultúra? Hol marad a közigazgatás régóta vajdó kérdése? Hát a magyar kormánynak és a magyar képviselőháznak csakugyan nincsen semmi más dolga, mint örökösen osztrák dolgokkal bibelődni és örökösen a felett tanácskozni: miért, mikor és mennyivel többet fizessünk Ausztriának?

A képviselőház ez évben január 18-án ült össze; tartott 19-én és 22-én még ülést és ezalatt elintézte a véderő-provizóriumot és a kvóta-jelentést és máris punktum pauza; már újra szünet van. Ausztria javára pillanatnyilag nincs mit csinálni, egyéb előterjesztése meg nincsen a kormánynak.

Gyönyörűséges állapotok!

És még ezek láttára sem nyílik meg a szemünk; még mindig nem látjuk be, hogy nekünk le kell ráznunk ezt az opportunisztikus politikát, mely mindig csak a modus vivendit keresi, de előre lépni nem mer. Nekünk erős, öntudatos belpolitikára van szükségünk. Visszaállítani

a magyar középirtokos osztályt, megmenteni a kisipar romjait, megalkotni a nemzetiségi politikát.

Apró ügyeskedések és taktikázások már nagyon sokba kerültek nekünk.

Az a híres hármasszó, mely oly nagy reményekre bízta az országot: a törvény — jog — igazság, hová tovább megvedlik és ilyenformán kezd hangzani: csak türelem — türelem — türelem!

Osztrák békéltető konferencia.

Az egyesült német pártok klub-elnökei tegnapelőtt és tegnap Bécsben tanácskoztak Körber miniszterelnöknek a békéltető konferencián való megjelenésére vonatkozó meghívásáról. A tegnapi gyűlésen tudvalevőleg a konferencián való részvétel mellett határoztak és kijelentették, hogy a németek a konferenciától nem sok eredményt várnak. Ma a két legnagyobb német párt, a német haladóipárt és a néppárt összeült, hogy a klub-elnökök határozatával foglalkozzék. Míg a haladóipárt a konferencián való képviseltetés mellett döntött, addig a néppárt vértetett határozatot fogadott el, melyben kijelenti, hogy az új kormány ellenbizalmatlansággal viseltetik, mert abban több olyan miniszter is helyet foglal, ki a 14. §-t alkalmazta. A konferencián való képviseltetést a néppárt attól tette függővé, hogy a kormány az alkotmányos állapot helyreállítására nézve garanciát nyújt-e. E határozat értelmében a kormány és párt közt tovább folytak a tárgyalások. Ma este a klub-elnökök újabb tanácskozásra ültek össze és ebben a konferenciában a néppárt képviselői ki-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az alezredesné uton.*

Tekintettel a sok Y-ra, mely betű iránt bizonyos körökben egész pathológiai rokonszenv és előítélet mutatkozik, nevezzük X-nek azt a vármegyét, melynek Z. nevű székvárosát egy élesnyelvű orvosdoktor és megyebizottsági tag elküldöztette a három méltóságos asszony községének, holott a megye székhelye s rendezett tanácsu város vala. Az első méltóságos asszony természetesen a főispánné volt, egy milliomos bojár leánya; a második az alispánné egy született báróné; a harmadik pedig Kanócz Albert ezredes neje, a kit férje még őrmester korában vezetett oltárhoz.

A három méltóságos asszony községében a helyőrség három zászlóalj honvédbakából állott s egy svadrony közös hadseregbeli huszárságból, a kik a régi huszár-reglame szerint a bakákra rá sem hederítettek, azt tartván, hogy először jön a huszár, azután egy hosszú semmi s végre a . . . baka. A három méltóságos asszony székvárosában kísértő kasztszelleme nek nagyon megfelelt, hogy a huszártiszt a bakatisztal nem állott szóba és mivel csak egy vendéglő volt a nevezetes városkában s abban egy étkezőterem: két asztalt foglaltak el a

tisztek, egyiknél a huszárok, másiknál a bakák étkeztek. A három méltóságos asszony községében lakozó hölgyek és kisasszonyok rokonszenve a huszártiszteket környékezte; a bakapajtásokat inkább a véres agyuta kerülgette, különösen mikor a cigányok Király Rezső huszárhadnagy egy intésére rázendítették a svadronyos kapitány kedvenc nótáját:

— Édes anyám a kendőm
Kéri az én szeretőm!
— Nézd meg, lányom, kicsoda,
Huszár-e, vagy csak baka,
Hogyha huszár, akkor lányom add oda!

Az egyik baka-zászlóaljnak parancsnoka nemes Svastics Rezső alezredes ur volt, egy ől magas, nagy pipájú kevés dohányu ember, fekete füstölt bajusszal, szurós, apró szemekkel, melyek fölött torzonborz szemöldök ivlett, melyek rögtön elárulták, hogy a nagyatyja czin-czár volt Belgrádban. A neje kövér, veres arcu nő volt, egy budapesti főreáliskolai professzornak s egyetemi dózensnek egyetlen leánya, kit kiskükkülei és nagykükkülei Zsigmond Valériának hívtak. A nagyságos asszony mindig azt beszélte, hogy atyja egyetemi nyilvános rendes tanár volt és nemesi származására szerfölött sokat adott.

Lőn pedig, hogy farsang utolsó vasárnapján a tisztikar hölgyestélyt rendezett. A nőstisztureknak kötelességük volt nejeikkel megjelenni, akik aztán tartoztak az ezredesné ő

méltóságának »honneur«-t csinálni. Az estélyt, diszvacsora előzte meg; az asztalfőn ült az ezredesné, mellette az alezredesné: legalább így állapította meg a rendezőség. Történt pedig, hogy Kanócz Albertné ő méltósága elkésett és Svasticsné jött Paula leányával előbb néhány percczel. — Svasticsné mindjárt leült abba a támlásszékebe, melyet az ezredparancsnok ur nejének számára tartottak fönn s maga mellé ültette fiatal leányát is.

A rendezőség elnöke, egy kapitány, tisztelteljesen tudomására hozta ő nagyságának, hogy az a hely a méltóságos asszonyé. Svasticsné arcából kikelve, így szólt:

— Ez a hely engem illet meg, mert én nemes asszony vagyok. A férjem is nemes ember. Kanócz név nem fordult elő a magyar nemes családok között.

S elment, ott hagyva a hűledező tiszteket. Másnap szolgálati jeggyel hívatta az ezredes Svasticsot. Svastics megjelent. S az öreg ezredes így szólt:

— Látja: én nem tagadom, hogy géplakatos legényből lettem őrmester és őrmesterből ezredes. Én negyvenegy éve szolgálom a legfőbb hadurat s így már tizenegy év előtt nemességet kaptam volna, mert mint tetszik tudni, minden katona-állományu tiszt harmincz évi szolgálat után nemességet nyer. Ön is hat év múlva. Egy fölségfolyamodványt kell csak megírnia. En nem tettem! Miért? Azért, mert vagyontalan vagyok, mint ön s kardomon kívül

* Kontur Béla »Szülő leánya« cz. most megjelent tárcza-kötetéből.

jelentették, hogy pártjuk nem akarja a kiegyezési akcióit meghiusítani. Azt állítják, hogy ez a határozat a kormánynak arra a biztosítására vezethető vissza, hogy a parlamentet, tekintet nélkül arra, hogy a konferencia február 14-ig befejezhető-e vagy sem, február 15-ére, 18-ára, vagy 20-ára össze fogja hívni. A békéltető konferencia február 1-én kezd meg tanácskozásait.

Tíz év az államháztartásban.

Szél Kálmán miniszterelnök tegnap benyújtotta a képviselőháznak az állami számvétség jelentését az államháztartásnak 1888—1897-ig terjedő állapotáról. Az államháztartásunk fejlődését érdekesen illusztráló jelentésből kiveszszük ezeket a fontosabb adatokat:

Az állam saját költségeiből származó pénztári eredmény ez esztendő alatt a következő volt:

1888	204,804.087 forint.
1889	203,718.997 "
1890	205,386.740 "
1891	233,700.062 "
1892	238,323.254 "
1893	220,075.696 "
1894	270,973.964 "
1895	253,845.502 "
1896	260,046.874 "
1897	260,695.016 "

Az egyes évi bevételeket s fölöslegeket mutatja ez a táblázat:

	Bevétel.	Fölösleg
1888	225,915.561 frt.	21,111.474 frt.
1889	232,131.244 "	28,412.147 "
1890	261,336.837 "	55,950.097 "
1891	289,860.844 "	56,160.782 "
1892	288,312.608 "	49,989.354 "
1893	313,550.466 "	93,474.770 "
1894	319,013.252 "	48,039.288 "
1895	307,385.843 "	53,540.341 "
1896	320,648.101 "	60,601.227 "
1897	318,824.934 "	58,129.918 "

A bolgár fejedelem Oroszországnak.

Szófiából jelentik: Nehány nap előtt orosz törzskari tisztekből, tábornokokból és tengerész-tisztekből álló bizottság érkezett ide, hogy innen a burgaszi kikötő és a Fekete-tenger partvidékének megtekintése végett Burgaszba men-

jen. Ennek következtében újból forgalomba kerülnek az eddig hihetetlennek tartott hírek, melyek szerint Ferdinánd fejedelem a burgaszi kikötőt Oroszországnak átengedni hajlandó, ha Oroszország kötelezi magát, hogy a kikötő átengedéseért évenként két millió rubelt fizet.

Délafrikai háború.

Szombat reggeltől hétfő hajnalig tartott, míg Waaren tábornok folytonosan harczolva és összes ágyuit harcra vive, ma végre kiszorította a burokat Acton-Homesnél elfoglalt főhadállásukból. Lépésről-lépésre haladtak előre az angolok, óvatosan, hogy eselt a burok nekik ne vethessenek. Közben az ágyuk golyói zúzták, a gránátok robbantották széjjel a burok sánczeit, kik két napig tartó harc után adták csak fel állásaikat s visszavonultak egy hátrább, Ladysmit felé eső domblánczra, hol másik fél-kör alakú sánczvonalluk van. Nagy feladat vár még az angolokra, Ladysmithig úgy látszik minden dombot ilyen harczzal kell majd megvenniök. Ladysmithből az optikai táviró útján a következőket jelentik: A ladysmithi helyőrség rendkívül izgatott s biztosan reméli, hogy már egy-két nap múlva fel fog szabadulni. A helyőrség látja, a mint az angol bombák szétpattanak. A burok szakadatlanul erősítik nyugati hadállásukat s egyre újabb katonaságot és tüzőrséget vonnak oda. Egy másik optikai távirat január 20-áról a következőket mondja: Az izgatótság elérte Ladysmithben csúcspontját. Egész nap látjuk az ágyutűzet. Joubert lovas burokat koncentrált Buller ellen. Bennünket a burok nem bántanak.

Mai tudósításaink a következők:

London, január 22. (Reuter.) Buller tábornok azt táviratozza, hogy a tegnapi ütközetben egy tiszt és öt közkatona elesett, három tiszt és 25 közkatona pedig megsebesült. Nyolcz embernek nyoma veszett.

London, január 23. A »Reuter«-ügynökségnek jelentik Kimberleyből 17-iki kelettel: Az ellenség ma reggeltől este 8 óráig valamennyi hadállásból erősen lö-

völdözött ránk. Az ellenség főleg zárt-sánczainkat ágyuzta.

London, január 23. A Timesnek jelentik Lourenczo-Marquezból tegnapi kelettel: A bur köztársaságokból kevés hír érkezik ide. Hír szerint Pretóriában nagy a rémület, mert kétségtelen tény, hogy az európai szárazföldi hatalmasságok nyilvánvaló részvétlensége keserves csalódást okozott.

Washington, január 22. A külügyi hivatal kategorikusan megczáfolja azt a hírt, hogy Davis belügyi segédtitkár, a ki most Dél-Afrikában időzik, hivatalos megbízást kapott. A külügyi hivatal megtiltotta Stowe fokvárosi amerikai konzulnak, a ki Davis-nak unokatestvére, hogy Davist, ha esetleg Pretóriába akarna utazni, oda kísérje. Montague White, a dél-afrikai köztársaságok követe ideérkezett.

London, jan. 23. Egy ide érkezett távirat szerint a burok visszaverték azt az angol hadtestet, mely a Tugela folyamán átkelt, úgy annyira, hogy a hadtest kénytelen volt visszavonulni a folyó innenső partjára, miközben óriási veszteségeket szenvedett.

A villamos vasut.

Ismét érkezett egy leirat a villamos vasut építésére vonatkozólag a kereskedelmi minisztertől, de ebben nincs semmi újabb dolog, csak azt ismétli, a mi a miniszter korábbi leiratában van, a villamos vasut szerződésére vonatkozólag.

Felemlíti még a leirat azon értekezlet eredményét, a melyet az elmúlt év december végén, a város képviselőinek közbejöttével tartottak a kereskedelmi minisztériumban.

Ennek a leiratnak az alapján a város megkezdi a tárgyalásokat a kifogásolt ződéspontok átdolgozása céljából.

Dr. Bulgyovszky József polgármester holnapra, január hó 25-én délelőtt 10 órára hívta össze az értekezletet, a melyen a vá-

egyéb nem bírok. Továbbá fiu-gyermekeim nincsen s így nincs rá ok, miért folyamodtam volna. Minthogy pedig ön hivatalos iratokon is nemesi előnevet használ, még ma írásbelileg felszólítom, hogy nemességét igazoló okmányait terjessze föl hozzám...

— Ezredes ur, — mondá Svastics — az én apám, kit igen jól ismernek a városbeli idősebb urak, mint szolgabíró halt meg.

— Magam is ösmertem. Derék ember volt önnek az atya...

— Ez időben, negyvennyolcz előtt, megyei tisztviselő csak nemes ember lehetett...

— Bocsánat, nem egészen úgy van. Feleségemnek anyai nagybátyja, különben diplomás ügyvéd, szintén jóval negyvennyolcz előtti tiszteletbeli ügyész volt, mert a vármegye alapszabályai szerint a honorációk épen úgy tagjai voltak a törvényhatósági bizottságnak, mint a nemesek. Az ön boldogult atya fiskális volt... Hirtelen meggazdagodott s ép oly hirtelen tönkre jutott fiskális... Azt is jegyezze meg, hogy a nemesi armális levéllel össze nem tévesztendő a közönséges czimeres-levelek, melyeket a magyar királyok ősi idők óta nem nemeseknek is adtak s melyekkel a nemesség nem jár...

— Az okmányokat föl fogom terjeszteni s az ügyet majd át fogom vinni a személyes térre.

Az ezredes tisztelgett s az alezredes elment. Azonban az ügyet nem vitte személyes

térre, sőt még az okmányokat sem terjesztette föl, mert azok nem létezének...

És lőn, hogy az évnél első hónapjában egy ifju bakafőhadnagy került a három méltóságos asszony nevezetes városkájába s mint segéd-tisztet Svastics zászlóalj-parancsnokhoz osztották be. A főhadnagyot segesvári Paczal Imrénnek hívták. Uri lábán élt a főhadnagy: reggelig mulatott, ivott, kerékpározott stb. Első dolga volt eldicsekedni azzal, hogy a kamarási méltóságért folyamodott s a mellénye zsebéből leteszi a házassági óvadékot. Ez hatott, mert ez nagy mondas, különösen az utóbbi, az óvadék. A cs. és kir. kamarasság elnyeréséhez atyai részről nyolcz dedszülöt s anyai részről négy szépszült kell kimutatni, a kik már nemeseknek születtek. A nősülési szabályzat még szigorubb föltételeket ír elő.

A nősülési szabályzat szerint a jegyeseknek, — hadnagy, főhadnagy, százados (hadbírók és orvosok) részére, — ezer forint mellékjövédelmet kell kimutatniok és biztosítaniok és pedig a harmincz éven alól levő tiszteknek 50 százalékkal többet, tehát ezeröttszáz forintot.

Nem csoda, hogy a főhadnagyot, midőn első látogatását tette, szívesen látták mindennél. Az ezredesek nagyon kitüntették; az alezredesné még szívesebben látta, mert a nagyságos asszony maga is szemet vetett a csinos, hirtelenszöke és vastaghangú legényre s azonnal kiderítette, hogy távoli atyafiság van közöttük egy közös rokonuk folytán, a ki főispán és

— cs. és kir. kamarás. Az alezredesné mindjárt az elő látogatás alkalmával félreismerhetetlen célzásokat tett, hogy leánya kauzió képes.

A főhadnagy mindennapos lett Svastics alezredeséknél s az »óvadékképes« Paula kisasszonynak tette a szepet, azaz, hogy Paula kisasszony édes mamája tömjénezett a főhadnagynak.

Kicsi, vézna portéka volt az alezredesné leánya s nem is csoda, hogy az ezredesné ő méltósága elkörszölte »penész-virág«-nak. Csak a szeme és a lábai voltak nagyok. Keskeny vállán s a sebhelyes nyak fölött beteges külsejű madárfej ült, szögletes arczzal, nagy fekete czinczár szempárral. Az igénytelen testben azonban fenkölt lélek lakott, fájdalomteljes lemondás és nagy műveltség. Azonban azok az istentelen századvégi, szabadelvű férfiak jobban szeretik a nők apró lábait, mint azok nagy műveltségét...

A főhadnagyra vonatkozólag pedig az ezredesné ő méltósága ekként nyilatkozott dr. Adler Samu laka-ezredorvos neje előtt: »Vörös kutya, vörös ló, vörös ember egyse jó!...»

És lőn, hogy márczius elsőjével Svastics alezredes elvezényelték Pápára, hogy vegye ideiglenesen az ezredparancsnokságot át, mert az ottani ezredparancsnokot hirtelen nyugdíjazták, mint rokkantát és népfelkelői szolgálatra is alkalmatlant. Hire ment, hogy rövid idő alatt átvesszi végleg az ezred parancsnokságát, de la-

rosban lakó kiválóbb szakférjak is részt vesznek.

A miniszter leírata a következő:

Nagyvárad város közönségének.

A nagyvárad villamos városi vasút céljaira szükséges városi közterületek használatba átengedése iránt, egyfelől a város közönsége, másfelől a gőzmozdonyu közuti vas-pálya társaság között megkötött szerződésre vonatkozólag, kormány felügyeleti szempontokból felmerült észrevételekről a város közönségét a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök ur múlt évi december hó 24-én 113461. sz. a. a hozzám intézett átirata értelmében kelt rendeletével már értesítette és felhívta a város közönségét, hogy a szerződést azok értelmében megfelelően módosítsa.

Mint hogy azonban a szerződés 56. §-ában foglaltak értelmében a társaságnak jogában állott volna a szerződéstől arra az esetre visszalépni, ha a szerződés általa el nem fogadott módon módosítottatik: ennél fogva oly célból, hogy egyrészt ezen eset be ne következzen, másrészt pedig a vasút ügye mielőbb a megvalósítás stádiumába jusson, a múlt évi december hó 30-án úgy a város közönségének, mint a társaságnak képviselőit rövid úton a vezetésem alatt álló minisztériumba értekezletre hívtam össze.

Miután ezen értekezleten újból meggyőződés szerzett arról, hogy a forgalmi telepek a Sertésvásártérre leendő elhelyezése következtében üzleti okokból a telep és a villamos hálózat között megfelelő vonalösszekötéstől kell gondoskodni: erről pedig a szerződés nem intézkedik, ennél fogva már ebből az ebből sem volt lehetséges a felterjesztett szerződést jóváhagyni s szüksége merült fel annak, hogy a szerződés úgy ezen irányban, mint a belügyminisztérium fent idézett leírataiban jelzett egyéb tekintetben is kiegészítessék, illetve módosíttassék.

A szerződésnek az értekezleten létrejött megállapodások értelmében vörös tintával ki-gázított egy példányát idezárva, felhívom a város közönségét, hogy az abban foglalt módosításokat, akár a szerződésnek újból leendő kiállítása után, akár pedig a pótszerződés alakjában érvényesítse s az ekként módosított szerződést, illetve a pótszerződést a városi közgyűlés által történt elfogadás után két eredeti és kellen aláírt példányban hozzám továbbírt eljárás végett terjeszse fel.

Ez alkalommal különösen is meg kívánom jegyezni, hogy a szerződés 7. §-ából azon kikötéseket, melyek a város egyes utcáiban

felső vezeték helyett alsó vezeték alkalmazását írják elő, egészben véve törölnökök teláram, mert ezen kívánalmat egyrészt a vegyes rendszer alkalmazásával egybekötött tapasztalat-szerű forgalmi hiányokra való tekintettel, másrészt a vállalat gazdaságos üzemé és indokolatlan töképezés elkerülése érdekében helytelenítenem kell.

De különben is annak a kérdésnek eldöntése, hogy vajon felső vagy alsó vezetékű áram-vezetés rendesíttessék-e? az én hatáskörömbé tartozik és az engedélyokirat kiegészítő részét képező építési- és üzemberendezési feltételek, valamint az építési tervek megállapítása alkal-mával mindenestre gondoskodni fogok arról, hogy a szóba jövő utrészek a felső vezeték oly módon helyezzessék el, mely mellett a város-nak a közuti közlekedés zavartalansága és biz-tonsága tekintetében, valamint szépészeti szem-pontból támasztható jogos igényei megfelelően kielégítve lesznek.

A szerződés 54. illetve a változtatások folytán 48. §-a, arra való tekintettel, hogy a villamos vasút központi áramfejlesztő és for-galmi telepe műszaki, illetve vasutépítési és forgalmi szempontokból a Sertésvásár-térre je-löltetett ki, újból szövegezendő lesz, illetve ezen §-ra a sertésvásár-téri terület rész átengedése-re vonatkozó határozmányok veendő fel.

Az áramfejlesztő és forgalmi telep céljaira szükséges sertésvásár-téri terület rész átengedé-sével együttesen gondoskodni kell továbbá azon utcaterületek további átengedésével is, melyek az áramfejlesztő és forgalmi telepek, a villa-mos vasuti vonalakkal való kapcsolatba hozatala érdekében, a tervezett kolozsvári-utcai vonal-nak a társaság Zöldfa-utca—sertésvásár-téri vonalába való bekapcsolása céljából szüksé-gesek.

A tárgyalt területhasználati szerződés érte-lmében a társaság tulajdonát képező gőzmoz-donyu vonalak közül csak a Kolozsvári-utczán a Templom-tértől a m. kir. államvasutak várad-velencei állomásáig vezető vonal lenne villamos üzemre berendezendő, ellenben a többi vona-lakról a szerződés nem tesz említést, miből kö-vetkezik, hogy ezen vonalrészek a fennálló en-gedély-okirat és területhasználati szerződés ér-telmében és azok tartamára mint gőzüzemi vonalak tartatának fenn.

Tekintve, hogy az egy vállalat kezében egyesülő egységes nagyvárad városi vasutháló-zaton két különböző üzemszerű alkalmazása nem előnyös és magára a városra nézve is kedvezőbb a villamos üzem általánosítása, de különösen a különböző lejárati engedélytarta-mok s illetve a megváltási és szállományi jog gyakorlása szempontjából is kívánatos a vasut-vonalak egységesítése: ennél fogva és oly célból,

hogy ez a kérdés is a város szóba jöhető jog-viszonyainak megfelelően rendezhető legyen, felhívom a város közönségét, hogy a társaság-gal e részben tárgyalásokba bocsátkozzék és az engedélyezési tárgyalásig legalább elvi alapon megfelelő megállapodásokra jutni igyekezzék.

Budapest, 1900. jan. 22.

Hegedüs.

Gyermekbál az Orsolya zárdában.

Nagyvárad, jan. 23.

Az Orsolya szűzek zárdájában ma volt megtartva az évenként megtartani szokott *gyer-mekbál*, mely a téli táncztanfolyamot befejezni szokta.

Az intézet tágas díszterme egészen meg-telt ez alkalommal díszes előkelő közönséggel, az érdekelt papákkal és mamákkal, kik nagy lelki örömmel nézték az apró tündér szép ba-bák tánczát. Mert a terem közepét egészen ők foglalták el gyönyörű szép izléses, fehér, rózsá-szin, kék ruhákban, bájosan fésült hajjal, virá-gokkal díszítve stb. Mulatott itt mindenki, amint a kis babák elkezdtek mozogni tánczlépésekben. Hohó! nem is csak tánczlépésekben, hanem a legnehezebb mű tánczokat is lejtették szép rendben, simán, kelő gracieusítással, amelyet az előkelőkkel telt táncztermek parkettjén se mindennap látunk.

Nem kis derűtséget keltett azután a fran-czia négyesnél, amidőn Sára Miklós táncztanár, kinek szakavatottságát, tudását dicséri az itt elért gyönyörű eredmény, — vezényelt:

— Urak egy lépést előre!

És kilépett egy-egy sor kis baba és illő ko-molysággal bókolt a partnerének. Hija, mert itt fiuk nélkül megy a táncztanítás, mit ta-lán el se tudnának képzelni maguknak a táncz-iskolák professzionatus mesterei s mégis oly biztossággal vezeti egy-egy ily tánczos a maga kis partnerét, hogy a közönség nem tudta eléggé dicsérni őket.

A táncz zongorájáték mellett ment s a következő tánczok adattak elő:

1. Kreutzpolka (Polka noblesse.)
2. Boston, amerikai valtzer.
3. Pas de quatre Exelsior.
4. La cärina, orosz ballet.
5. Pas des patineurs.

kásuk a három méltóságos asszony nevezetes városában ki lévén fizetve, Szent-György napig családja ott maradt.

A három méltóságos asszony községe arról is nevezetes, hogy rossz a bor s a menyecskék jók. Paczal főhadnagy szerette volna, ha ez megfordítva lett volna: a bor lenne jó s a hölgyek rosszak. A menyecskék s asszonykák sokat ígértek, de nem adtak semmit s így tör-tént, hogy Paczal Imre főhadnagy már hatvan-hat nap óta lakik vala ottan s egyetlen egy csók sem érte, ámbár közeledvén a tavasz, őt is elővette a lázas szerelmi szomjuság.

Oculi vasárnapja volt (oda comen sie!) s éppen márczius huszonegyedikére esett, midőn a csillagászati tavasz kezdődik. Akkor lép a nap a Kos-jegyébe. Szombat este langyos eső per-metezett s a főhadnagy ur Paczal kiment sza-lonkalesre jól betanított, engedelmes vizslájá-val. Ámbár fehér-foltos volt a vizsla s az erdei szalonka az ilyen kutyát már messziről észre-veszi és kerül a vadászt, a bakafőhadnagy 8 darab szalonkát lőtt.

Talán éppen aznap Svastics alezredes Pá-pán névtelen levelet kapott, amelynek értelmé szerzőjeül gondolatban rögtön Kanócz Albertné ő méltóságát tette meg. Ő írta-e, azt nem tu-dom, de az alezredes fejében egy, a házasembe-reknél nem épen szokatlan eszme fogant meg. Cívil-ruhába öltözött és elutazott.

A névtelen levélben az állott, hogy kis-küküllői és nagy-küküllői Zsigmondy Valéria két-

águ koronát rakogat az alezredes ur feje bub-jára. (Oh, tüznél, árviznél, földrengésnél, asszony-állatnál nem lehet gonoszabb!) Bűntársa nem más, mint főhadnagy ur Paczal, az egyetlen óvadékképes tiszt, a lányos mamák ideálja a három méltóságos asszony nevezetes városában.

A szalonkákat segesvári Paczal Imre oda-ajándékozta az alezredesnének, a ki meghívta őt vacsorára.

A főhadnagy is ajánlotta magát, de az alezredesné marasztalta és a szobalánynyal még két üveg magyaradit bontatott föl s a tiszt úgy vette észre, hogy az asszony, bár negyvenéves lehetett, nem csunya, szemei szépek lennének, ha a balon nincsen porczhártya-homály.

— Beszédem volna kegyedhez főhadnagy ur, mondá ő.

A bakafőhadnagy közelebb húzta a széket az alezredesnéhez. — Az asszony elkezdett be-szélni.

A főhadnagy mit sem szolt, hanem az asszonyt nézte. Az asszony kövér volt, talán nagyon is kövér, hájas nyaka kifehérelt a bár-sony ruha derékből, szemei a borítottól, vagy tán egyébtől is villogtak, mint két kárbunku-lus. Az asszony az ő előkelő házának becsüle-téről beszélt és szidta az ezredeseket, mert az egyetlen házassalándó fiatal ember, — a főhad-nagy ur, — nem az ő házukat, hanem az alezredesekét tünteti ki látogatásaival. A főhad-nagy hátán libabőr futott végig.

Erre flugrott a főhadnagy és két karjába

zárta a kövér asszonyt s elkezdte csókolni, a hol érte. Az alezredesné ellenkezett, sőt a szá-ját is elfordította, nehogy azt érje a csók, de nem haragudott meg, sőt ő szorította kebléhez a főhadnagy fejét, majd eleresztette, mint a há-lóban vergődő legyet a pók s nagy grandezza-val oda ült a bakatiszt ölébe. Azonban kilencz-venhat kilogrammot nyomott az alezredesné és a széke egy nagy recscsenéssel összeroppant a kettős teher alatt. A szerelmesek ijedten ug-rottak föl. S e pillanatban az ajtó kinyílt és deus ex machina, ott állott testestől-lelkestől az — alezredes.

— Tehát igaz? — ordítá a törzstiszt és fölemelte bivalyverő ökleit, hogy a falhoz freskó-képnek lapítsa oda a gonoszlelkű asszonyt.

Amde olyan asszony, mint kisküküllői és nagy-küküllői Zsigmondy Valéria, egy hiten van a lóval, kifog a férfin (a mig kifoghat).

Az alezredesné a főhadnagy vállát átölve, oda ment a parancsnok elé:

— Igaz! A főhadnagy megkérte Paula ke-zét; öleld meg te is...

S az alezredes megcsókolta és megölelte Paczal főhadnagyot és meg volt a béke.

A kézfogó hat hét múlva végbe is ment.

A három méltóságos asszony városában nagy esemény történt: a törvényszéki elnök ur ő nagysága megkapta a »kuriai-bíró« címét és jelleget s így a három méltóságos asszony vá-roсібól négy méltóságos asszony városa lőn...

6. Spanyol waltzer, illetve toreadó d' Espagna.
7. Grazianna.
8. Magyar szőlő, Csárdás balletből.
9. Legyező táncz.
10. Quadrille.

Ezeket kívül az összes reportoirion levő tánczok.

A nagy sokadalomban, mely már nagyon is megszokott jelenség az Orsolya zárda által rendezett minden ünnepélynél, a következő névsort sikerült összeszednünk:

Asszonyok: Andriska Jánosné, Bitzy Jánosné, Barry Józsefné, Balázsoviéh Kálmánné, Bozókyl Béláné, Baróthy Ákosné, Babó Zoltánné, Böhm Györgyné, Buljovszky Józsefné, Cziffra Gerőné, Élő Jánosné, Frankó Endréné, Fekete Bogdáné, Faust Elekné, báró Gerliczy Félixné, Gasperik Lajosné, Geleta Gézáné, Györy Gézáné, Harmathy Károlyné, Hlatky Endréné, Hertner Péterné, Hollósy Jánosné, Harabula Józsefné, Imrik Péterné, özv. Kövér Sándorné, Kaczián Károlyné, Lausch Károlyné, Király Ilka, Kutka Gézáné, Kurovsky Ferenczné, Kappel Györgyné, Klennerné, Kovalszky Kálmánné, Lipsey Lászlóné, Lengyel Lajosné, Lacsnyné dr. Molnár Imréné, Markovits Antalné, Mártonffy Gyuláné, Márkucz Mihályné, Miskolczy Barnabásné, Miskolczy Ferenczné, Nadányi Jenőné, Nagy Lajosné, Nagy Józsefné, Nagy Ferenczné, dr. Papp Oszkárné, Rigó Ferenczné, Rózsavölgyi Lászlóné, Sipos Orbánné, Stark Róza, Szlafkay Józsefné, Szunyogh Lórándné, Sebestyén Jánosné, V. Szabó Béláné, Szőke Gyuláné, Székely Jánosné, Stettner Jánosné báró Stipsicsné, Schweiger Edéné, Sztarill Ferenczné, özv. Török Károlyné, Tóth Mártonné, Tátray Sándorné, Tóth Jenőné, Zathureczky Albertné.

Leányok: Bozókyl Nóra, Buzáth Ilonka és Margit, Balázsoviéh Valéria, Cziffra Olga, Cziffra Vilma, Domokos Vilma, Élő Valéria, Faust Marianne, Györy Irma, Györy Janka, Gröschel Antónia, Grösz Anna, Geleta Alizta, Görg Gizella, Harmathy nővérek, Harabula Anna, Hertner nővérek, Hollósy Magdus, Imrik Bella és Margit, Jelenosik Margit, Kappel Irénke, Kiss Irma, Kovács Emma, Köhler Fanni, Kutka Bella, Kurovsky Mariska, Király Sárika, Kövér Ella, Keth Stefánia, Lausch Adél, Lengyel Irma, Lipsey Irma, Lacsnyné Irénke, Misialovszky Hedvig, Miskolczy Irma, Mártonffy Ella, Miskolczy Agnes, Miskolczy Stefánia, Molnár Jolánka, Markovics Vili, Nadányi Margitka, Nagy Mariska, Podmaniczky Emma báróné, Papp Matild, Papp Ella, Platthy Sára, Papp Szeréna, Rózsavölgyi nővérek, Székács Mariska, V. Szabó Margit, br. Stipsics Luise, Serényi Vilma, Szarukán Etelka, Székely nővérek, Szőke nővérek, Szlafkay Józika, Sebestyén nővérek, Tóth Carla, Tóth Margit, Varga Margit.

A nagy közönség a diszterem falai mellett huzódott meg, hogy annál nagyobb tért engedjen a tánczoló tündér szép babáknak s egy sereg elite közönség tömörült a terem végében emelkedő színpadon *Pataky* Mária Philomena fejedelemasszony körül, a ki vendégeit szellemes, nyájas modorával kellemesen szórakoztatta. A közönség sorai közt feljegyeztük még a következő előkelőségek neveit: Br. *Stipsics* József ezredes, *Papp* Miklós m. kir. pénzügyigazgató, *Lausch* őrnagy, *Nagy* Ferencz kir. törvényszéki elnök, dr. *Szemethy* Géza püsp. titkár, *Hlatky* Endre, *Markovics* Antal, dr. *Molnár* Imre, dr. *Schweiger* Ede, *Tóth* Márton, *Geleta* Géza, *Kurovsky* Ferencz, *Kappel* György stb. stb.

Az érkező vendégeket *Makucz* Ernő zárdalelkész kalauzolta előzékeny szíves modorával.

A gyermekbál egész 7 óra után ért véget s e bájos estélyt feledhetlenné tette azoknak, akik azt végig élvezték.

TAJÉKOZTATO.

A muzeum az egész téli idő alatt zárva.

Január 28. Értekezlet a városház építése ügyében d. u. 8 órakor.

Jan. 28. Rét Népkör közgyűlése

Február 1. Joghallgatók felolvasó estélye Margittán.

UJDONSAGOK.

* **Egyházmegyei kinevezések.** Dr. *Schlauch* Lőrincz bíbornok püspök a *Kucsovsky* Lajos kanonokká történt kinevezetése folytán dr. *Némethy* Gyulát legidősb tanári székre és a szentszéknél a házassági kötelék és a szerzetesi fogadalom rendes védőjévé, — dr. *Lindenberger* Jánost a dogmatika és filozofia tanárává és a szentszéknél szegények ügyvédjévé, — dr. *Votisky* Elemért rendes tanári illetményével elő léptette, *Peszky* Ferencz tanulm. felügyelőt helyettes tanárrá nevezte ki.

* **Az új honvédgyalogsági laktanya.** Az új honvédgyalogsági laktanya helyéül Nagyvárad városa tudvalevőleg átengedett mintegy 6 hold területet a gázgyár mögötti szántóföldből. A honvédelmi miniszter tegnap leiratot intézett Nagyvárad városához, a melyben a város áldozatkészségét megelégedéssel vette tudomásul. Felkéri továbbá a várost, hogy a laktanya telkét kitűzni, a feltöltéshez szükséges földanyagok helyét kijelölni, a tervbe vett laktanya környékének csatornázásának kiépítése iránt akként intézkedjék, hogy az az építkezést ne akadályozza. Nagyvárad város felterjesztést intézett a honvédelminiszterhez, hogy a laktanya építésénél a helyi iparosokat előnyben részesítsék. Erre nézve kijelenti a miniszter, hogy az építkezésre nyilvános pályázat lesz kiírva s az építkezésnél a helyi iparosok és munkások alkalmazására, *ugy, mint eddig is mindenkor*, most is megfelelő súly fog helyezettetni. — Ez utóbbi bizonyos biztatás, mért eddig a katonai szóval állami építkezéseknél csak mellőzésben részesültek a helybeli iparosok.

* **Esküvő.** *Vucskics* László pósta és távirda igazgatósági s. titkár f. hó 20-án tartotta esküvőjét Csepregen *Rattler* Károly takarékpénztári főkönyvelő kedves és bájos leányával *Ilonkával*. Násznagyok voltak: *Bechtl* Zsigmond tisztartó és *Bonczai* István gyógyszerész. Az esketést, melyen diszes és előkelő nászközönség vett részt, a vőlegény unoka bátyja, dr. *Vucskics* Gyula nagyváradi plébános végezte a róm. kath. templomban, ki a szertartás után szívéhez szóló beszédet intézett az új párhoz. Az örömszülők házában lakoma volt, melyen a nagyszámu rokonság s az intelligencia vett részt.

* **A hirdetés és naptárbélyeg eltörlése.** *Lukács* pénzügyminiszter a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén bejelentette, hogy legközelebb beterjeszt egy törvényjavaslatot, mely a *hirlaphirdetés* és *naptárbélyeg eltörléséről* rendelkezik.

* **A magánborfogyasztók adója.** A városi közgyűlés határozatához képest a folyó évben joguk volt a magánborfogyasztóknak a boritaladót általán összegben megváltani. Tegnap és tegnapelőtt volt erre nézve a tárgyalás a városházán. A 400 magánborfogyasztó közül 140 szőlősgazdával történt meg a ki egyezés, a mult évi tényleges fogyasztáshoz viszonyított általán összegben.

* **Állami óvodák Nagyváradon.** Az óvada-ügyet akként oldják meg Nagyváradon, hogy a város tíz óvodaépületet rendez be s átadja az államnak. Az óvónők fizetéséről az állam gondoskodik. Ez évben két óvodaépület emeltetett a város s ezeknek az átvétele, illetve az állam részére való átadása tegnap történt meg. Az átvételnél jelen voltak: Dr. *Bulyovszky* József polgármester, *Sipos* Orbán kir. tanfelügyelő, *Kikinday* Gyula áll. építészeti hiv. főnök. *Busch*

Dávid városi főmérnök, dr. *Baróthy* Ákos v. főorvos *Csordacsics* Ferencz v. építész és *Szűts* Dezső aljegyző. A v.-velencei óvoda-épületet teljesen rendben találták s az állam képviselőjében *Sipos* Orbán kir. tanfelügyelő azt átvette. A kispereczes-utcai óvodát a város átvette az építőktől s szintén átadta az államnak. Most már mindkét óvoda állami jellegű. A napokban a két óvónő kinevezése is megtörténik.

* **Milliószövetkezet.** Olyan szövetkezet létesült tegnap a vidéken, amely kétségtelenül figyelmet érdemel a szövetkezeti alkotások terén, sőt általában erősen számot tesz vidéki pénzintézeteink körében. Az új szövetkezetnek ugyanis *egy millió korona az alaptőkéje* s így megvan a módja arra, hogy széleskörű és nagyszabású tevékenységet fejtsen ki. A szövetkezet, mely *Győr-Szent-Mártonban* tartotta alakuló gyűlését, a *Győr-megyei Hitelszövetkezet* címet viseli. A szövetkezet elnökévé gróf *Laszberg* Rezső főispánt választották meg. *Lévai* Lajos országgyűlési képviselő, a szövetkezet kezdeményezője, örökös diszelnök lett. Az Országos Hitelszövetkezetet a gyűlésen dr. *Hajós* József alelnök képviselte.

* **Végzetes tévedés.** Szerencsétlen tévedésnek esett áldozatul *Kleiner* Imréné, egy almási lókupecz felesége, a ki chinin helyett arzénikumot vett be. *Kleiner* Imre almási lókupecz, — a mint ez a lókupeczeknél szokásban van, — összevásárolt néhány csontos sovány lovat olcsó pénzen. Hogy ezeket minél gyorsabban felhizlalja és jól értékesíthesse, a lovaknak szánt zab közé kevés arzénikumot szórt. Az arzénikumot pedig, amely adagonként volt csomagolva, bent tartotta a szobában az asztal fiókjában. Az elmúlt héten *Kleiner* felesége megbetegedett s az orvos chinint rendelt, melyből két óránként kellett bevennie. A szolgáló, a kit az orvoságért küldtek, midőn a gyógyszerházból haza jött, a chinint betette az asztal fiókba, hol az arzénikum is volt, később *Kleiner*né meghagyta a fiának, hogy vegyen ki egy port az asztal fiókból, öntse ostyába és hozza be neki. A fiu tévedésből az arzénikumot tette az ostyába és anyjának beadta. Az asszony nagyon rosszul lett, s minthogy a férje nem volt otthon, a fia — a ki az elemi iskolát járja — azon hiszemben, hogy az orvoság majd segíteni fog, még egy adag arzénikumot tett ostyába s odaadta az anyjának. Végül orvosért szaladt a fiu, de az orvos már nem tudott segíteni. A bíróság most vizsgálatot indított meg az ügyben.

* **Tolvaj inasgyermek.** *Stetner* András helybeli pintérmestertől két tanulója, *Boros* János és *Somogyi* Lajos több ízben lopott pénzt. A kár közel *hetven* forint. A fiuk apránként vették ki ez összeget a káros szekrényéből. A fiukat átkísérték az ügyészre.

* **Ismeretlen öngyilkos.** Egy rejtélyes házaspár öngyilkossági eset tartja most izgalomban a romániai határ szélen fekvő Felek erdélyi községet. Ezelőtt egy hónappal egy elégséges megjelenésű fiatal házaspár — már a mint ők magukat kiadták — érkezett Felekre. Pár napig vendéglőben laktak, azután pedig paraszt házat béreltek ki, a melyben rajtuk kívül senki sem lakott. A házaspár, — a mint a férfi azt néhány kíváncsi kérdezősködő előtt kijelentette — Romániából jött és azért költözött ide, mert a nő állítólag idegbeteg s itt csendesen elvonulva reményli, hogy visszanyeri egészségét. Ezzel a kijelentéssel azután a hatóság emberei is megelégedtek s nem kutatták a dolgot. A lakásban rajtuk kívül senki sem fordult meg, csak egy öreg — falubeli — asszony járt be minden este, a ki ekkor elvitte nekik a vendéglőből az ebédet, néhány apróbb bevásárlásokat végzett s miután a takarítást is elvégezte eltávozott s csak másnap este 6 órakor jelent meg ismét. A házaspárt nagyon ritkán lehetett látni, lakásuk pedig rendesen zárva volt. Feltűnt azonban a községben, hogy a házaspár lakásán egész éjjel ég a lámpa, nappal pedig alusznak, később azonban ezzel

sem törődött senki. E hó 19-én este, midőn a takarítónő a rendes teendői végzése miatt a lakásra jött, az ajtókat zárva találta, minthogy hosszas zörgetésre sem nyílt meg az ajtó, bemászott a kerítésen s a mint a konyhából a szobába benyitott, a házastársakat az ágyon fekvé halva találta. Az esetről azonnal értesítették az előjáróságot a ki a helyszínen megjelenve a csendőrséggel együtt átkutatta az egész lakást, de az öngyilkosok mindent elégettek a miszemélyükre nézve falvilágosítást adhatt volna. A mikor pedig a kemenczéből a félig elhamvadott papirdarabokat kiszedték, azok között nagy mennyiségű román és orosz papírpénzeket találtak félig összeégve és megpörköltöve. A hatósági közegeknek most az a gyanújuk, hogy az öngyilkosok valami nemzetközi pénzhamisító bandának voltak tagjai, a kik a hatósági üldözés elől menekültek Erdélybe.

* **Elveszett kutya.** Egy 5 hónapos teljesen kávébarna színű, csak szügye alatt fehér csiku, nyaklánczczal ellátott him vizsla elveszett; »Zsoki« névre hallgat. A káros czime megtudható a rendőrségen s szerkesztőségünkben.

* **Grósz M. Menyhért** csödtömegét mint legelőnyösebb ajánlattevő **Leitner Márton** zöldfa-utczai ismert szolid kereskedő vette meg, ki az átvett árukat a Grósz-féle üzlet helyiségében holnaptól kezdve rendkívül olcsó árak mellett bocsátja a t. cz. közönség rendelkezésére.

* **Szétdarabolt ember.** Tegnap számunkban megírtuk **Popes János** borzalmas meggyilkoltatását. A gyilkosság részletei a következők: Pásztón évek óta lakott egy **Popes János** nevű félkeze ember. Magános ember volt, aki, ha nem is volt gazdag, de a pásztói viszonyokhoz mérten jómódúnak volt mondható. Volt egy kis birtoka, amely megért négy-öt ezer forintot és tisztességesen megélhetett a birtok jövedelméből. Néhány évvel ezelőtt Pásztóra került Kohlman kékfestőmester és csakhamar le is telepedett. Nemsokára megismerkedett Popessal, aki eladta neki a birtokát. Kohlman ekkor már ezerszáz forinttal adósa volt Popesnak, aki ezt a követelést az eladott birtokra betábláztatta és úgy egyezett meg Kohlmannal, hogy a tartozás fejében életfogytig ellátást kap tőle. A birtokvásár ezzel a kikötéssel mindkét fél megelégedésére történt és egy házba költözött a két ember: Popes, a magánzó ember és Kohlman, a kékfestő, akinek felesége és leánya van. Körülbelül egy hónappal ezelőtt eltűnt Pásztóról Popes János. Eleinte senki sem törődött eltűnésével, de nemsokára érdeklődni kezdtek utána ismerősei, akik Kohlmantól megtudták, hogy Popes távozásakor azt mondta, hogy lakodalomba megy, de hová, azt nem mondta meg. A hatóság az eltűnt ember ideiglenes gondnokává Bertl Andor pásztói gyógyszerészt nevezte ki. Ez a múlt héten bement Hatvanra és fölkereste a telekkönyvi hivatalát, ahol nagy meglepetésére azt látta, hogy az ezerszáz forintos zálogjog törölve van a telekkönyvi följegyzésből. Tovább keresett, kutatott, elkérte az eredeti okiratot, amelynek alapján a törlés történt és arra meglepő fölfedezésre jutott, hogy az eredeti okiratok egytől-egyik hamisítva vannak. Hazatérve, fölföldözését elmondta a csendőrségnek. A csendőrség ekkor a legnagyobb titokban megindította a nyomozást, amelynek folyama alatt súlyos gyanúkok merültek fel Kohlman és családja ellen. Ezek alapján a csendőrségszervező szombaton délután embereivel meglepte Kohlmanékat és szigorúan vallatásra fogta. A gyanúsított emberek eleinte semmit sem akartak tudni a gyilkosságról, a csendőrségszervező kereszkérdései azonban annyira zavarba hozták őket, hogy Kohlmanné végre beismerte, hogy ők követték el a gyilkosságot. A gyilkosság részleteit az asszony a következőképen adta elő: A dolog így történt. Popes János kis kacsákat tartott a házában. Egy napon tizennyolcz éves leányom, aki vőlegényével, Gottliebvel egyedül volt itthon, megfogott néhány kis kacsát és beledobta a kékfestő-kádba, azután beszaladt Popeshez, hogy jöjjön hamar, huzza ki a kis kacsákat, mert belefutlanak a festékbe. Popes kedves kacsái megmentésére a kád felé hajolt és ekkor Gottlieb belökte a kádba. Amikor benne volt a festékben, a leányom ráeresztette a nehezéket,

amellyel a festésre szánt ruhát szoktuk leszoritani és ott hagyta Popest, aki három-négy napig maradt a festékes vízben. E vallomásra a csendőrségszervező letartóztatta a Kohlman családot és jelentést küldött Egerbe, ahonnan tegnap megérkezett a vizsgálóbíró, hogy megkezdje a vallatást. Most már Kohlman maga is vallott. A gyilkosság elkövetését épen úgy mondta el, mint a felesége, de megtoldotta még a következő részletekkel: A szerencsétlen Popes négy naipg volt a festékes vízben. Akkor kivették, szétdarabolták és az üstben megfőzték. A megmaradt husfoszlányokat a ház mellett levő kis patakba eresztették, a csontokat pedig szétörték és megörölték. A vizsgálóbíró e vallomásra letartóztatta a gyilkosokat, akik most a fogházban vannak.

A genyétei népitétel.

— Zendülés a legelő miatt. —

Monstre bünörnek a tárgyalását kezdte meg tegnap a helybeli törvényszék büntető osztálya.

Egy kis falunak, a Margitta melletti Genyéte községnek minden ép kezű s lábu felnőtt férfi tagja szerepel e pünörben s csekély kivétellel mind — mint vádlott.

A bagaméri zendülés óta nem volt hasonló nagy tárgyalás a törvényszéken.

Hatvannégy vádlott van, mindanyian genyétei lakosok, kik magános elleni erőszakka! vannak vádolva.

A tárgyalás a törvényszéki palota büntető tanácstermében folyik.

A tárgyalási terem képe e tárgyalásra megváltozott, amenyiben az ujságírók s a közönségnek fentartott padokban ülnek a vádlottak.

A hallgató közönség a legutolsó padokba szorulna ha lenne, de a tárgyalás iránt nem igen mutatkozik érdeklődés, egész nap alig egy két ember hallgatta a tárgyalást. Az ujságírók oldalt kaptak egy asztalt.

A tárgyalást **Bige Gyula** kir. törvényszéki bíró vezeti, rajta kívül a tanácsnak tagjai: **Grám Sándor** és **Dorgó Gábor** törvényszéki bírák, jegyző **Hermann Aladár**, tolmács **Nesztor József**.

A vádhatóságot **Korn Alajos** kir. alügyész képviseli, míg a vádlottak egy részét **Hegyesy Márton** ügyvéd képviseli.

A tárgyalás előre láthatólag két három napot fog igénybe venni.

Maga az érdekes eset ez: Genyéte községben 1890-ben ment végbe a tagosítás s a legelő felosztás. A közös községi legelőből mindenki kapott egy darabot földbirtokának aránya szerint, amint az rendszerint történni szokott.

Igy kapott a többek közt egy darabot egy **Furczik János** nevű ember is. De a genyéteiek ezzel nem voltak megelégedve, mert úgy tartották, hogy Furczikot nem illeti meg legelő s ez ellen óvást is emeltek.

Azóta mult az idő, a dolog már majdnem teljesen feledésbe is ment, csak néha-néha jött szóba a Furczik földje, amit még mindig nem ismertek el törvényesnek s ilyenkor hangoztaták is, hogy az a hunczutság utján jutott a legelőhöz, hogy megvesztegette azokat, kik az osztást csinálták, de azért komolyabb dolog nem történt.

Nem is volt baj egész 1896. év elejéig, ameddig is Furczik háborítatlanul használta is a földet.

Hanem a helyzet megváltozott az 1896-ik évben. Egy margittai hivatalnok ugyanis azt mondta néhány genyétei embernek, hogy a kiosztás nem törvényes, hogy Furczikot nem illeti legelő. Erre aztán meglett a baj.

Amikor a faluban híre ment ennek, a mármár elfelejtett dolog felelevenedett s már nem csak a hevesebbek, de a legcsendesebb természetű emberek is egészen komolyan kezdtek foglalkozni az esettel s napokon keresztül másról sem folyt a beszéd, mint a Furczik földjéről.

S ez a kis darabka föld, ami alig ér néhány forintot rengeteg háboruságot okozott s a vége mégis csak lázadás lett.

Ez ügyben két nagy népgyűlést tartott a falu lakossága. Az első 1896. február 26-án folyt le a községi bírónak **Lázár János**nak a lakásán, aki ahelyett, hogy a népet csitítani igyekezett volna, inkább még izgatta.

Ezen a gyűlésen jelen volt az egész falu férfi lakossága s azon megalkották a **népbíró-ságot**, letárgyalták az esetet s meghozták az ítéletet is. E szerint felhívták Furczik Jánost, hogy a kérdéses földet 30 nap alatt bocsássa a község rendelkezésére, vagy pedig ugyanannyi idő alatt igazolja ahhoz jussát, mert máskülönben erővel fogják onnan kiűzni.

Furczik a nép ítéletre nem válaszolt, a földet nem adta át, de a jogát sem igazolta. — Mikor a kitűzött 30 nap lejárt, nem volsemmi baj sem, vártak tovább, azt hitték majd csak megkapják a földet.

Igy mult az idő, végre elérkezett Pünkösöd ünnepe ápril 6-án. Ezen a napon a mise végével a lelkész felszólította a népet, hogy a régi egyházi könyvek helyett ujakat szerezzenek be. Mikor a bíró ezt meghallotta, rögtön a Furczik-féle földre gondolt s a falu férfiaiival elhatározták, hogy a Furczik legelőjét elveszik s abból szerzik be az új egyházi könyveket. Előbb azonban még egyszer, utoljára felszólították Furczikot, hogy a földet adja át jó szántából, de az erre nem volt hajlandó.

Ezen a napon aztán délután ismét népies gyűlést tartottak a bíró lakásán. Ezen a gyűlésen elhatározták, hogy a február 25-ikén hozott ítéletet végre fogják hajtani.

Másnap aztán a délelőtti órákban tényleg végre is hajtották az ítéletet.

A bíró a kisbíróval **Czigány Jánossal** kidoboltatta, hogy mindenki tartozik az ítélet végrehajtásán megjeleni, s ha valaki meg nem jelenik, az **öt forint** pénzbüntetést fizet. Erre az aktusra meghívták a község egyedüli zenészt **Simon Tógyert** is és pedig azzal a fenyegetéssel, hogy ha nem megy, lerombolják a kunyhóját.

Zeneszó s dobpergés mellett vonult ki a falu népe az ítélet végrehajtására. A gyermekek zászlókat vittek, a felnőttek pedig ásót, kapát és fejszét, amivel az ítéletet végre is hajtották.

A nép körülállta a földeket, azután a határ árkokat behúzták, a fákat pedig kivágták.

Mikor pedig az ítéletet így végrehajtották, úgy amint jöttek, vissza mentek a községbe.

Erről az aktusról aztán újra jegyzőkönyvet vettek fel s felírták, hogy kik voltak azon jelen.

A népitétel végrehajtásával azonban a dolog nem nyert befejezést, mert az ítéletet végrehajtók ellen megindult a büntető eljárás.

A törvényszék hatvannégy embert helyezett vád alá.

A tárgyaláson a vádlottak majdnem teljes számban megjelentek, úgy, hogy a tárgyalást meglehetett tartani.

A tegnapi napon huszonhat vádlott lett kihallgatva, majdnem kivétel nélkül beösmérésben vannak.

A tárgyalást ma délelőtt folytatják. Ítélet valószínűleg csak holnap lesz.

Egy bank 40,000 koronás tévedése.

— Budapesti tudósítás. —

Bankigazgatók és bankhivatalnokok között egy kinos .ffér képezi most az általános beszéd tárgyát. Az affér első része egy előkelő bank pénztára előtt játszódott le és egy ismert nagykereskedő irodájában folytatódott. A feltűnést keltő eset a következő:

Szombaton délben az illető banknak egyik pénztárnoka pénztárzárlat alkalmával arra a megdöbbentő felfedezésre jutott, hogy a kezelésére bízott pénztár 40.000 koronás hiányt tüntet fel. Könnyen elképzelhető, hogy milyen ijedelem vett erőt a hivatalnokon. Nagy izgatottsággal fogott hozzá a tételek átvizsgálásához,

összehasonlította azokat a pénztári okmányokkal és arra a meggyőződésre jutott, hogy a hiány csak onnan származhatott, hogy egy 40.000 koronáról szóló check ellenében tévedésből 40.000 forintot fizetett ki. A cheque egy fővárosi nagykereskedő nevére volt kiállítva és a pénztárnok emlékezett, hogy az illető személyesen mutatta be a checket és maga vette fel a pénzt. A pénztárnok rögtön jelentést tett az esetről főnökének és miután ez a pénztárnok adatainak helyességéről meggyőződött, a pénztárnokkal együtt kocsiba ült és a nagykereskedő irodájába hajtatott.

A nagykereskedő a két hivatalnok reklamációját meghallgatván röviden kijelentette, hogy sajnálja, de az ő pénztára nem mutat fel semmiféle többletet és így lehetetlen, hogy a tévedés az ő chekjének kifizetésénél történt volna. Főnök és pénztárnok erre visszatértek a bankba és az esetről rögtön jelentést tettek a bank vezető igazgatójának. A bank igazgatói rögtön ülést tartottak és elhatározták, hogy még egy kísérletet tesznek a nagykereskedőnél.

E határozat értelmében a vezető igazgató a pénztári főnökkel együtt ismét megjelent a nagykereskedő irodájában s kijelentette, hogy meg van győződve róla, hogy a nagykereskedő 40.000 korona helyett 40.000 forintot vett fel a bank pénztárától és az igazgatóság nevében követeli, hogy a 20.000 forintot rögtön fizesse vissza. Ha vonakodnék a követelésnek eleget tenni, akkor az igazgatóság határozata értelmében nemcsak a budapesti, hanem az összes bécsi pénzintézeteket is értesíteni fogják az esetről. »A mi pénzintézetünk, ugymond az igazgató, mindenkorra zárva lesz ön előtt és reméljük, hogy példánkat követni fogják az összes budapesti és bécsi bankok. Azt talán mondanom sem kell — tette hozzá — hogy részvényeseink érdekeinek megóvása végett kötelességünk ön ellen azonnal megtenni a büntető feljelentést.«

Az igazgató erőyes fellépése nem tévesztette el a hatást. A nagykereskedő még egyszer átvizsgálta pénztárát és pár perc múlva átadta a bank embereinek a hiányzó 20.000 forintot, sőt bocsánatot is kért a tévedésért. Ezzel a kínos ügy békésen elintéztetett.

IRODALOM.

Reklámot irjak?

Dehogyan is írok. Ország-világ (nem a hetilap!) tudja, hogy mind ez ideig e nélkül futottam meg éltém ösvényeit. Isten segítségével ezután is így óhajtom.

De mivel kisdob könyvem (vajh' emlékeznek-e még rá?) közel áll a végleges megvalósuláshoz. szükségét érzem annak, hogy döngessem én is a nagy dobot.

Tehát bum! bum!

A kik gyűjtöttek előfizetőket, küldjék az ívet; a kik nem gyűjtöttek, azok ne küldjék; a kik gyűjteni akarnak, ne gyűjtsenek már. Késő ugyanis.

Ugy vélem, reklámnak elég ennyi is. Ha pedig napvilágot lát a *Hadak Utja*, majd akkor bővebben foglalkozom vele én is, no meg a kritika is.

Szeretnék még valami zengő mondást ide eszközölni, de nincs mód benne, a magam könyvéről lévén szó.

Számos üdvözléssel, hívük:

Buksy.

Igazságszolgáltatás.

Sima Ferencz büntgye. A politikai szerepléséről híres Sima Ferencz sikkasztási bűnügyét tárgyalta tegnap a budapesti büntető törvényszék Lenk Gyula kir. ítélőtáblai bíró elnöke alatt. Sima Ferencz két évvel ezelőtt még mint országgyűlési képviselő igazgatója volt a Vörösmarty-nyomda részvénytársaságnak. Ebbeli minőségében üzletvezetőnek szerződött Kirschbaum Vilmost, aki 200 frt óvadékot fizetett Sima kezéhez. Pár hónap múlva, midőn Kirschbaum megvált állásától, követelte Simától kauczióját, de ez nem tudta azt visszafizetni. Kirschbaum panasza folytán megindult bűnvizsálat folyama alatt Sima azzal védekezett, hogy ő a 200 frt kaucziót befizette a r. társaság pénztárába. Ezzel szemben azonban a tanúk azt vallották, hogy Sima egy krajczárt sem fizetett be a kauczióból. A tegnapi tárgyaláson, — ahol a vádhatóság képviselője dr. Mészáros Tivadar ügyész sikkasztás büntetőjével vádolta Simát — nem lehetett érdemben elbírálni az ügyet, mert Sima Ferencz betegség ürügye alatt nem jelent meg. Védője dr. Lederer Ignác ennek igazolására orvosi bizonyítványt is csatolt. A törvényszék igazoltnak véve Sima távolmaradását, a tárgyalást elnapolta.

A nagyvárad kir. tábla elintézt ügyei.

Előadó: Balogh Samu.

- 4136 Rompacsek Lajosné és társa megvesztegetés — helyben hagyva.
- 4206 Csosz Petru szándékos emberölés kísérlete — helyben hagyva.
- 4208 Czigány Stefán testisértés — helyben hagyva.
- 4140 Jánk Szimeonné testisértés — helyben hagyva.
- 4141 Pantis Péter magánlaksértés — helyben hagyva.
- 4154 Guttmann Sámuel lopás — helyben hagyva.
- 4160 Bereczki Sándorné rágalmazás — helyben hagyva.
- 4174 Schléizinger Vilmos személyes szabadság sértés — helyben hagyva.
- 4191 Kohn Fáni lopás — megsemmisítve.
- 4195 Tokai Károly testisértés — helyben hagyva.

Előadó: Pognár Dénes.

- 4196 Sipiczki János testisértés — visszautasítva.
- 4280 Bugyi Sándorné becsületsértés — visszautasítva.
- 4285 Nagy Demeter testisértés — részben megváltoztatva.
- 4286 Hadagye Togyer becsületsértés — visszautasítva.
- 4287 Faur István testisértés — részben megváltoztatva.
- 4666 Nemes Mihály csalárd bukás — visszautasítva.

Előadó: Molnár Géza.

- 4330 Maruk Mihály lopás — helyben hagyva.
- 4363 Krecz Györgyné testisértés — helyben hagyva.
- 4364 Pántis Vaszali testisértés — helyben hagyva.
- 4413 Kondrovits Mitru testisértés — helyben hagyva.
- 4414 Krecsuny Péterné testisértés — helyben hagyva.
- 4346 Mészáros Istvánné testisértés — helyben hagyva.
- 4347 Kis Istvánné rágalmazás — részben megváltoztatva.
- 4348 Kolop Ferencz testisértés — megváltoztatva.
- 4376 Szerle Mari lopás — helyben hagyva.

- 4377 Mermere Miklós testisértés — helyben hagyva.
- 4385 Pelle László testisértés — rendelet.
- 4386 Jámber Ferencz testisértés — helyben hagyva.

Előadó: Dr. Gedeon László.

- 1714 Sst.-Miklós volt urbéres lakosainak birtokszabályozása — megsemmisítve.
- 1876 Ardelean Alexandru — Alb György — rendelet.
- 3635 Isztin György — Isztin Zsófia — helyben hagyva.
- 3724 Kovács József — Ertsey Géza — rendelet.

MULATSAG.

FARSANGI NAPTÁR:

- Jan. 27. Tiszti estély.
- Jan. 28. Ev. ref. bál Várad-Velenczén.
- Jan. 29. Kereskedő ifjak táncestélye.
- Febr. 3. A katolikus kör táncestélye a kereskedelmi csarnokban.
- Febr. 4. «Az első általános munkás betegsegélyező egyesület» táncestélye a Zöldfában.
- Febr. 4. Posta-altisztek táncestélye a Sasban.
- Febr. 11. Református bál a Sasban.
- Febr. 17. A nőegylet kalikó bálja.
- Febr. 18. A kath. legény-egy et táncestélye a Zöldfában.
- Febr. 24. Tiszti estély.
- Febr. 27. A jogászok táncestélye a kereskedelmi csarnokban.

IPARÜGY.

Igazgatósági ülés. Az ipartestületi betegsegélyező pénztár f. hó 21-én, Bertsey György elnöke alatt igazgatósági ülést tartott, melyen jelen volt Gerő Ármin iparhat. biztos is. Az elnök megnyitván az ülést, előterjesztette, hogy a pénztár két tisztviselője: a titkár és könyvelő elismerést, méltányolást érdemlő munkásságot fejtenek ki állandóan; indítványozta, hogy részükre, az elmúlt évre, szorgalomdíj szavaztassék meg. — Az indítvány elfogadtatott.

Ugyancsak az elnök jelentette, hogy a tartalék-tőkére 2065 kor. 90. fill. elhelyeztetett s így ezidő szerint a pénztár elhelyezett tartalék-tőkéje 6100 koronát tesz ki. — Tudomásul vétetett.

A pénztáros jelentette, hogy a folyó évi bevétel az ülés napjáig, a múlt évi maradvánnyal 6195 kor. 56 fill., kiadás, a tartalék-tőkére fordított összeggel együtt 2678 kor. 47 fill. Maradvány: 3517 kor., 09 fill., összes pénzkészlet: — 9617 kor., 09 fill. Örvendetes tudomásul vétetett.

A titkár előterjesztette a pénztári kiküldött választásáról szóló jegyzőkönyvet. Közreadjuk a névsort, hogy az érdekeltek tudomást szerezhessenek arról, kik lesznek a pénztár kötelekibe tartozók képviselői a pénztár közgyűlésén. A jegyzőkönyv szerint megválasztottak:

Mocsi Gyula, Boros Lajos, Mille László, Csizmadia Gáspár asztalosok; Zakar Lajos, Vántus Károly, Papp Lajos, Dull István, Szabó Sámuel ácsok; Guzman Ferencz, Schmidt Gyula bádgosok; Kovács Béla, Papp József, Zempléni Sándor borbélyok; Gábor Sándor, Lup Ferencz, Szilágyi József, Lőrinczi Lajos, Török Lajos eszmadiák; Bereczky László, Kovács Ferencz, Kovács Gábor cipészek; Bodnár Béla, Lányi Gyula hentesek; Kovács Mihály, Probsnter Imre kályhások; ifj. Barza József, Köffer Béla, Szolga Sándor, Szolga Ferencz kárpi-tosok; Reiman József kádár; Tótfalusi József kocsigyártó; Bóna Kálmán kovács; Hegyesi Károly, Mezei Lajos, Kertész Gyula, Porotonek Mihály, Nagy Lajos, Major József, Balogh József kőművesek; Kontraszti József kőfaragó; Orenics Alajos könyvkötő; Bereczky Géza, Gramantik Ferencz, Balogh Lajos lakatosok; Gulyás Lajos, Agárdi István mázoló; Molnár János mészáros; Tóth Gyula rajzoló; Kiss András, Pintér Tamás, Szabados Lajos, Kenéz Ferencz, Schenker Gusztáv férőszabók; Molnár István szűrszabó; ifj. Főris Mihály szíjgyártó; Koch Károly, Wéber József szobafestők; Bereczky Béla timár; Tóth István eszmadia.

Ezután felolvastattott a pénztári orvosok kérvénye, melyben fizetésük javításáért for-

dulnak az igazgatósághoz. — Hosszas megvitás után a kérelem részben teljesített.

A beteglátogató szolgát jutalomban részesítették.

Megállapították a f. évre szóló költségvetés is, minden tétele változatlanul elfogadva, az orvosok fizetését tartalmazón kívül, mely a határozathoz képest módosított.

A Weiszlovits A. és fia cég a pénztár tagjai közül elhalok eltemetésére vonatkozólag ajánlatot tett. — Az igazgatóság az ajánlatot elfogadta s megbízást adott az elnökségnek a temetések miként történendő rendezésének megállapítására.

Végül két tag részére nyújtott első orvosi segély díjában az igazgatóság 4—4 koronát kiutaltványozott.

REGÉNY-CSARNOK.

Ötszázezer dollár jutalom.

Regény.

Írta: Fernand-Hue.

Franziából fordította — Ö.

51

— Ne higgye azt! Mi ugyszólván örökös magányra vagyunk kárhoztatva. Napokig utazhatunk a pusztákon, a nélkül hogy emberi lényekkel találkozzunk. Mit tehetünk mást ilyenkor, mint hogy gondolkozunk. Az én gondolataim ezentúl messze, Amerikába fognak szállani... Igen, csak emlékeimnek fogok élni, mialatt ön már régen elfelejtette a nevét is azon szegény elefánt vadásznak, ki oly boldog volt, hogy kegyedet néhány napon át táborában őriztette.

— Oh uram, higgye el, hogy mi soha sem fogjuk elfeledni az ön szíves vendégszeretét.

— Nem is gondolja, mily élénken megmaradnak bennünk a legcsekélyebb benyomások, a legkisebb részletekre is pontosan emlékezünk, sőt én gyakran megmagyarázhatlan dolgokat tapasztalok magamon, például gyakran emlékezem olyan dolgokra, a melyek soha sem történtek meg és magam előtt látok olyan dolgokat, a melyekkel soha sem volt alkalmam találkozni.

— Egyszerűen a fantázia munkája.

— Így például az oceánt, melyről önök gyakran beszélnek én soha sem láttam, még is, mintha ismerném. Ugy képzem el, min-egy roppant nagy vizet, a mely nagyobb, mint a Kalahári sivatag és mindig mozog, hullámozik. Az önök nagy hajóiról is van igen homályos fogalmam, de látnom kellett már valaha olyat, bizonyosan felismerném, pedig még nem voltam a tengerparton. Hanem kegyedet bizonyára untatják az ön bolondságaim, nem is tudom, miért mondok én el ezeket.

— Folytassa Cornelius, engem nagyon érdekel a mit beszél.

— Mikor pedig azt az újságot megtaláltam s a Gérard név olyan ismerősnek tetszett előttem; egész éjjel gondolkodtam és egy homályos történet kezdett visszatérni emlékezetembe. Láttam egy ágyban fekvő embert, mellette egy matrót, azután egy verekedést két ember között, majd a tengert...

— Különös, jegyzé meg Margit elgondolkozna.

— Igen, kisasszon, folytatta a fiatal ember, ha ön elutazik én csak emlékének fogok élni, mindig szemem előtt lesz arca, termete, mindig fülemben fog csengeni hangja és soha senki és semmi sem fogja eloltani emléket elhomályosítani. Gyakran vissza fogok emlékezni ez utolsó beszélgetésre, s majd ha egyedül leszek, eljövök erre a helyre, kegyedet is ide képzem magam elé, s akkor, akkor talán ki merem majd mondani...

— Elég, uram, ne zavarja meg utolsó beszélgetésünket meggondolatlan szavakkal... Önnek tulságosan élénk fantáziája van, s valószínűleg veszi azt a mit képzel.

— Csalódik kisasszony, de jótette, hogy félbeszakított, boldogokat beszéltem volna. Egyik nagy hibám az, hogy gyakran elfeledke-

zem magamról, a másik meg az, hogy csak egy szegény elefántvadász vagyok, egy ember, a kinek nincsen sem neve, sem családja, a kit kegyelemből nevelt fel úgy a hogy egy nyomorult farmer.

— Azt hiszem, többet ér önnek az eredeti nevénél az, a mit maga szerzett magának tetteivel bátorságával.

— Nem nagy dolog az, bátran megállani az ellenség előtt, ezren és ezren megteszik ugyanazt.

— Ön nagyon szerény.

— Nem, én tudom, hogy mennyit érek. De ne beszéljünk rólam.

— No jól van, beszéljünk hát másról.

— Miért tréfál velem? Miért él vissza egy művelt nő szellemi fölébbségével? Azt hiszi hogy a miért én félvad ember vagyok, nem tudom ép úgy mint egy másik, megbecsülni a szépségét? Mielőtt önrel találkoztam volna, egy nő sem tetszett nekem, s midőn önt megláttam, már imádtam.

— Uram, ön fölhasználja az alkalmat, hogy egyedül vagyunk, arra, hogy úgy beszéljen velem...

— Sohasem mondta még ezt önnek senki? Sokkal szebb, semhogy ezt el higgyem róla. Vajjon Dover urat, aki Pretóriától kezdve önt lépésről lépésre követi, más cél vezeti mint-hogy önt lássa és imádhassa?

— Uram!

— Oh hagyjon beszélni, én nem vagyok művelt ember, nem tudok választékos nyelven beszélni s egészen nyíltan megmondom, hogy begyedet szépnek találom, szeretem, imádom! (Foly. köv.)

TAVIRATOK.

Megezáfolt győzelmi hír

Budapest, jan. 22. (Saját tud. táv.) Az angol hadtest megveretéséről szóló hírt megezáfolják, mint a mely minden alap nélkül Berlinben keletkezett.

A spanyol-amerikai háboru epilógja.

Madrid, január 23. A szenátus tárgyalás alá vette Almenas grófnak egy indítványát, a mely szerint a kormány és azok a tábornokok, a kik az amerikai háboruban résztvettek, felelősségre vonandók. (M. T. Ir.)

A német-angol egyezmény.

London, január 23. A reggeli lapok jelentése szerint Chamberlain Baul-Thomson személyében rendkívüli követet szándékozik Tongába küldeni, hogy ott felvilágosítást adjon a német angol megegyezés jelentőségéről. (M. T. Ir.)

Lucheni büntárs.

Bern, jan. 23. Az idevaló rendőrség erősen kételkedik egy olasz lapnak abban a Buenos-Ayresből kapott jelentésében, hogy Lucheninnek egy állítólagos büntársát fedezték fel, mert Lucheni még elítélése után is folyvást tagadta, hogy más valaki is közreműködött a merényletben. Mindazáltal legközelebb ki fogják hallgatni Luchent és hivatalos adatokat fognak kérni a buenos-ayresi svájci követség útján. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági szakelőadások a vármegyében. A Biharmegyei Gazdasági Egyesület f. hó 28-án, azaz vasárnap Szalontán és Margittán rendez szakelőadásokat. Szalontán az előadások délelőtti fél 11 órakor veszik kezdetüket, mely alkalommal Csézer Lajos gazdasági szaktanár a cukorrépatermelésről Pokay Dezső kerületi állattenyésztési felügyelő pedig a legelőkezelés és legeltetésről tartanak előadást. Margittán d. u. 2 órakor Balassa Ist-

ván vinczellérképezdei igazgató a pinczeszövetkezettről, Szemes Árpád gazdasági pedig az istálló-trágya kezeléséről tartanak előadást; — felhívjuk az érdekelt körök figyelmét ezen szakelőadásokra.

Tojaskivitelünk Angliába. Mezőgazdaságunkban a legjobb mellékkereseti ágak egyike a tojáseladás, melynek fejlesztése érdekében épp azért minden lehető el kellene követnünk. A nemzetközi tojáskereskedelemnek egyik főpiacza Anglia, ahol a forgalom rohamosan emelkedik: minden héten sok ezer láda tojás érkezik a német, dán, francia és belga piacok felől. A magyar tojást főként a német piacok közvetítik ide. A forgalomban a legjobb minőség az orosz tojás és részben a magyar is. Mindenesetre érdemesebb volna a magyar tojás exportot direct uton indítani, gyorsabban és jobban érkezik meg az áru s az angol piac szívesebben is karolná fel ezt a cikket, ha pl. Fiumén át jutna el Angliába. Az angol piacoknak óriási arányu tojásszükséglete: évenként 120—130 millió forint értékű s ez biztos piacot nyújtana a tiszta és jó minőségű magyar árunak, amelyek különben is drágábban értékesülnek ma is, mint bármely származásu más tojás. Nagy baj éppen nálunk, hogy a tojástermelők épen maguk nem osztályozzák eléggé, mert a külföldi kivitelre csak a nagy, tiszta és teljesen friss, egészséges tojások valók. A Magyar gazdák Vásárcsarnok ellátó szövetkezete ezen a téren már is igen jelentékeny működést fejt ki, a midőn a vele összeköttetésben levő szövetkezetek útján a tojás helyes válogatására és csomagolására kioktatja a termelő közönséget.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1899. jan. hó 23-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 14.20—13.60. Kétszeres buza 11.—10.60. Rozs 10.80—10.20. Arpa 10.40—10.—. Zab 10.—9.40. Tengeri: 9.40—9.—. Borsó 30.—. Lencse 34.—. Bab 12.80. Köleskása 24.—. Burgonya 4.90. 100 kiló langliszt 26.—. zsemlyeliszt 24.—. fehérkenyér liszt 22.50, barnakenyér liszt 20.—. széna fuvarral 4.40, szalma 1.—. Szalonna 92.—, 6 kiló zsúp-szalma —12, 150 dkg alom-szalma —08. 1 köbm. bükfa 6.50, tölgyfa 6.—, cserfa 6.70, 100 kiló marhahús 96.—, öntött gyertya 92.—. Lámpaolaj 88.—. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —80. Pálinka —64. Szilva-pálinka 1.70. Szesz 1.90. 1 mm. kőso 21.40, nyers fagyú 46.—. olvaszt. fagyú 64.—, szappan 48.—, mosott birka gyapju —.—, magyar gyapju —.—. Egy hektoliter ó-bor 66.—, új bor 46.—, mész 2.40, kemény faszén 3.40, puha faszén 3.—, kendermag 20.—. köles —.—. repeze —.—, dió 40.—, mogoró —.—, aszalt szilva 40.—. Egy kilogramm savanyú káposzta —12, szalonna 1.12, sertéshús 96, juh-hús 68, veres hagyma 16, fog-hagyma 50, bors 1.—, paprika 1.40, barnakenyér 20. Egy liter kóla 44, mm. büköny. —.—, 1 mm. luczernamag —.—, 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Forgalmi kimutatás 1899. évi január hó 23-ról. Tiszta buza körülbelül 300 hltr, kétszeres buza 60 hltr, rozs 140 hltr, árpa 60 hltr, zab 90 hltr, tengeri 250 hltr, burgonya 340 hltr. Lásas jószágok: Hízott sertés mintegy 75 drb, félhízott 130, sovány 120, süldő 260, malac 350, hízott marha 8, jármás ökör 230 fejős tehén 180, borjú 140, bivaly —, juh és kecske 40, ló 333.

Marha ártáblázat 1899. január 23-ról. Egy pár első rendű jármás ökör 590—650, egy pár másodrendű jármás ökör 470—550, egy pár harmadrendű jármás ökör 250—450, 1 drb fejős tehén 90—230, 1 drb vágó ökör 250 kgr. 150—196, 1 drb vágó tehén 150 kgr. 110—152, 1 drb. veres borjú 21—34, 1 drb. fél éves borjú 30—40, 1 drb egy éves borjú 44—62, két éves borjú 62—126, 1 drb hízott sertés 72—116, 1 pár fél éves 28—32, 1 pár egy éves sertés 46—64, 1 pár két éves sertés 68—110, 1 drb igás ló 100—170, 1 pár ökrbőr 34—44, 1 pár tehénbőr 24—34, 1 pár bojubőr 10—16, 1 pár lóbor 10—20.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, január 23.

Az irányzat csendes.

Osztrák hitel	—	—	—	—	—	874.30
Magyar hitel	—	—	—	—	—	373.—
Allamvasut	—	—	—	—	—	321.25
Rimamurányi	—	—	—	—	—	333.50
Magyar jelzálog	—	—	—	—	—	228.75
Salgótarjáni	—	—	—	—	—	—
Wagon-kölcsön	—	—	—	—	—	—

Határidők.

Budapest, január 23.

Buza októberre	—	—	—	—	—	7.88
Buza áprilisra	—	—	—	—	—	7.82
Uj tengeri	—	—	—	—	—	5.01
Rozs okt.	—	—	—	—	—	6.46
Zab okt.	—	—	—	—	—	5.11
Káposzta, repce, aug.	—	—	—	—	—	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. január 23-án.

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	—	—	98.70
Magyar koronajárdék	—	—	—	—	—	95.10
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,00%	—	—	—	—	—	100.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2,00%	—	—	—	—	—	99.75
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	—	—	—	—	—	99.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	—	—	—	—	—	94.25
Magyar földtehermentesítési kötvény	—	—	—	—	—	99.75
Italmérsi jog megváltási kötvény	—	—	—	—	—	95.—
Horváth-szlavón földtehermentesítési kötvény	—	—	—	—	—	—

Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	—	—	—	—	—	162.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	—	—	—	—	—	189.—
Osztrák járadék papírban	—	—	—	—	—	99.50
Osztrák járadék ezüstben	—	—	—	—	—	99.30
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	—	—	98.75
Osztrák korona járadék	—	—	—	—	—	98.75
Osztrák államsorsjegyek	—	—	—	—	—	188.75
Osztrák magyar bankrészevény	—	—	—	—	—	18.45
Magyar hitelbankrészevény	—	—	—	—	—	745.—
Osztrák hitelintézet részevény	—	—	—	—	—	748.80
Párisi vista	—	—	—	—	—	96.15
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	—	—	—	—	19.20
Németbirodalmi márka	—	—	—	—	—	118.10
London vista	—	—	—	—	—	242.40
20 márkás arany	—	—	—	—	—	23.60

A szorokszótért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Alkalmi vétel!

A t. cz. közönség tudomására hozom, hogy a helybeli piacon Zöldfa-utcán, a Grósz M. Menyhért-féle csődtömeget megvettem és azt saját cégem alatt eladásra hozom.

Raktáron vannak gyönyörű ruhaszövetek és selymek, diszkellékek és bársonyok, vásznak, schiffonok, szőnyegek és függönyök, női- és férfi fehérneműk, zsebkendők, harisnyák, stb.

Női felöltőkben nagy raktár.

A felsorolt árucikkek szigorúan szolid, olcsó szabott árak mellett kaphatók.

Számos látogatásért esedez

kiváló tisztelettel

LEITNER MÁRTON.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1899. évi október 1-től.

Nagyvárad—Szeged.					Szeged—Nagyvárad.					Nagyvárad—Arad.					Arad—Nagyvárad.				
	ind.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		ind.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		ind.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		ind.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad	ind.	10 20	4 30	7 00	Szeged	ind.	3 40	10 25	6 40	Nagyvárad	ind.	10 20	4 30	7 00	Arad	ind.	5 10	11 20	9 37
Ósi	>	10 30	4 41	7 16	H.-M.-Vásárhely	>	4 38	11 05	7 50	Gyula	>	12 21	6 44	10 01	Kurtics	>	5 39	11 52	10 07
Less	>	10 48	5 01	7 52	Oroszháza	>	5 41	11 54	9 20	Békés-Csaba	>	2 23	7 18	4 32	Kétegyháza	>	6 14	12 31	10 50
Gyapju	>				Csaba	>	7 00	2 33	4 50	Kétegyháza	>	2 54	7 45	5 03	Békés-Csaba	>	6 47	2 33	4 45
Cséffa	>	11 05	5 19	8 29	Gyula	>	7 27	3 05	5 26	Kurtics	>	3 28	8 21	5 38	Gyula	>	7 27	3 05	5 26
Szalonta	>	11 26	5 44	8 46	Sarkad	>	7 47	3 27	5 56	Arad	érk.	3 55	8 48	6 05	Nagyvárad	érk.	9 32	5 30	8 31
Kötegyán	>	11 46	6 05	9 15	Kötegyán	>	7 57	3 39	6 10	Szombatság-Rogoz—Dobrest.					Dobrest—Szombatság-Rogoz.				
Sarkad	>	11 57	6 17	9 31	Szalonta	>	8 23	4 10	6 47										
Gyula	>	12 21	6 44	10 01	Cséffa	>	8 42	4 34	7 18	Szombatság-Rogoz	ind.	Vegy. v.	Vegy. v.	Dobrest	ind.	Vegy. v.	Vegy. v.		
Csaba	>	2 10	7 41	4 44	Gyapju	>				Nánhegyes	>	7 55	6 08	Nánhegyes	>	6 36	4 22		
Oroszháza	>	3 10	9 10	5 50	Less	>	9 04	5 00	7 51	Dobrest	érk.	8 37	6 84	Szombatság-Rogoz	érk.	7 10	4 56		
H.-M.-Vásárhely	>	4 00	10 02	7 00	Ósi	>	9 21	5 19	8 16										
Szeged	>	4 35	10 55	7 55	Nagyvárad	érk.	9 32	5 30	8 31										

Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Püspök-Ladány—Debrecen—Érmihályfalva.										
	ind.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		ind.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.			Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	T. v.		
Kolozsvár	ind.	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Budapest	ind.	9 15	1 55	5 45	8 30	—	P.-Ladány	ind.	5 25	1 24	4 06	2 29	6 05		
B.-Hunyad	>	12 20	6 40	8 37	7 55	—	Nagykáta	>	10 20	3 00	7 54	10 16	—	Debrecen	>	6 46	3 —	5 22	3 56	8 20		
Csucsá	>	12 52	7 09	9 19	8 37	4 49	Szolnok	>	11 19	3 56	9 27	11 31	—	Érmihályfalva	érk.	7 29	4 01	5 35	4 58	9 47		
Bucsa	>	—	—	9 33	8 52	5 13	P.-Ladány	>	12 55	5 28	11 53	2 00	5 00	Érmihályfalva—Debrecen—Püspök-Ladány.								
Brátka	>	—	—	9 50	9 11	5 38	Báránd	>	—	—	12 07	2 12	5 17									
Rév	>	1 34	7 47	10 08	9 32	6 13	Sáp	>	1 17	5 48	12 24	2 27	5 38	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.				
Élesd	>	1 48	7 59	10 25	9 49	6 42	B.-Ujfalu	>	1 33	6 03	12 46	2 47	6 04	Érmihályfalva	ind.	6 36	11 09	5 27	9 14	8 15		
Mező-Telegd	>	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd	>	—	—	1 00	3 00	6 21	Debrecen	>	3 37	12 36	8 15	10 27	8 34		
F.-Vásárhely	>	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes	>	—	—	1 14	3 12	6 37	P.-Ladány	érk.	5 13	1 45	9 45	11 28	9 00		
Várad-Velenceze	>	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors	>	—	—	1 28	3 25	6 56	Debrecen—Nagy-Léta—Vértess.								
Nagyvárad	érk.	2 31	8 38	11 17	10 44	8 —	Püspöki	>	—	—	1 36	3 32	7 08									
Nagyvárad	ind.	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvárad	érk.	2 11	6 39	1 48	3 42	7 22	Vértess.								
Püspöki	>	—	8 51	11 42	11 14	2 37	Nagyvárad	ind.	2 18	6 46	2 06	3 58	12 20		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.			
Bors	>	—	—	11 50	11 22	2 48	V.-Velenceze	>	2 24	—	2 30	4 05	12 29	Debrecen i.	8 35	4 21	Nagy-Léta	5 25	1 05			
Mező-keresztes	>	—	—	12 03	11 37	3 20	F.-Vásárhely	>	—	—	2 41	4 16	12 44	Sáránd	>	9 28	5 06	Vértess.	ind.			
Mező-Peterd	>	—	—	12 15	11 56	3 38	M.-Telegd	>	2 50	7 15	3 03	4 38	1 15	H.-Bagos	>	9 41	5 17	M.-Pályi	>	5 47		
B.-Ujfalu	>	3 18	9 23	12 29	12 05	4 16	Élesd	>	3 04	7 28	3 21	4 56	1 43	H.-Pályi	>	10 05	5 41	H.-Pályi	>	6 03		
Sáp	>	—	9 38	12 47	12 25	4 49	Rév	>	3 26	7 50	3 45	5 20	2 21	M.-Pályi	>	10 20	5 55	H.-Bagos	>	6 18		
Báránd	>	—	—	1 01	12 41	5 13	Brátka	>	—	—	4 06	5 43	2 57	N.-Léta	>	10	—	Sáránd	>	6 40		
P.-Ladány	>	4 03	10 06	1 34	1 19	5 31	Bucsa	>	—	—	4 27	6 04	3 26	Vértess.	érk.	10 43	6 15	Debrecen é.	7 18	3 13		
Szolnok	>	5 39	11 44	3 35	3 37	—	Csucsá	>	4 16	8 37	4 53	6 31	4 00	Sáránd—Derecske.								
Nagy-Káta	>	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyad	>	4 52	9 08	5 32	7 16	4 55	Sáránd	ind.	9 38	5 16	Derecske	ind.	6 00		
Budapest	érk.	7 50	01 50	6 20	7 10	—	Kolozsvár	érk.	5 55	10 08	6 59	8 33	7 04	Derecske	ér.	9 57	5 35	Sáránd	érk.	6 20		

Nyomatott a Szent-László-nyomdában Nagyváradon.